

4052

с 89

Л.К. СУК, П.Л. СУК, О.В. ДАНИЛОЧКИНА

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

ВИДАВНИЦТВО "КАРАВЕЛА"

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Л. К. СУК, П. Л. СУК, О. В. ДАНИЛОЧКІНА

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора П. Л. Сука

*Рекомендовано
як навчальний посібник
для студентів
вищих навчальних закладів*

Київ “Каравела” 2017

УДК 657.6(075.8)
ББК 65.052(4УКР)я73
С 89

*Гриф надано Вченою радою
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
(витяг з протоколу № 9 від 22.03.2017 р.)*

Рецензенти:

Дем'яненко М. Я.,

доктор економічних наук, професор, академік НААН, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділення фінансів, обліку та інвестицій Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки”

Савчук В. К.,

доктор економічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри статистики та економічного аналізу Національного університету біоресурсів і природокористування України

Шевчук В. О.,

доктор економічних наук, професор, проректор з педагогічної та наукової роботи Національної академії статистики, обліку та аудиту

Сук Л. К., Сук П. Л., Данілочкіна О. В.

С 89 Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: Навчальний посібник / За загальною редакцією доктора економічних наук, професора П. Л. Сука. - К.: “Каравела”, 2017. - 372 с.

ISBN 978-966-222-994-3

У посібнику розглянуто питання ведення обліку і складання звітності суб'єктів малого бізнесу, а саме: організаційно-правові форми господарювання, організація обліку, план рахунків бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва, проста і спрощена форми бухгалтерського обліку, облік у приватного підприємця, порядок підготовки та подання фінансової і податкової звітності.

Призначений для студентів, які вивчають бухгалтерський облік, бухгалтерів, фінансистів, аудиторів та інших спеціалістів економічного профілю.

УДК 657.6(075.8)

ББК 65.052(4УКР)я73

© Сук Л. К., Сук П. Л.,

Данілочкіна О. В., 2017

© Видавництво “Каравела”, 2017

ISBN 978-966-222-994-3

ЗМІСТ

Передмова	7
Порядок користування посібником	9
Модуль I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ В СУБ'ЄКТИВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Тема 1. Суб'єкти малого бізнесу, задачі та організація обліку в них	10
1.1. Суб'єкти малого бізнесу.....	10
1.2. Визначення чисельності працівників.....	13
1.3. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.....	16
1.4. Облік платників податків і зборів.....	20
1.5. Завдання та організація обліку в суб'єктах малого бізнесу.....	25
Питання для самоперевірки.....	27
Тема 2. Використання рахунків бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва	29
2.1. План рахунків бухгалтерського обліку.....	29
2.2. Використання рахунків спрощеного плану малими підприємствами, які здійснюють виробництво продукції.....	36
2.3. Використання рахунків спрощеного плану малими підприємствами, які здійснюють торговельну діяльність.....	39
Питання для самоперевірки.....	47
Тема 3. Форми бухгалтерського обліку для підприємств малого бізнесу	48
3.1. Суть форми бухгалтерського обліку.....	48
3.2. Ведення бухгалтерського обліку без застосування подвійного запису.....	50
3.3. Проста форма бухгалтерського обліку із застосуванням подвійного запису.....	63
3.4. Спрощена форма бухгалтерського обліку.....	65
3.5. Облік у приватного підприємця.....	69

Додаток 1 до теми 3. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами.....	75
Додаток 2 до теми 3. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами....	105
Додаток 3 до теми 3 Порядок ведення Книги обліку доходів і витрат, яку ведуть фізичні особи-підприємці, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, і фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність.....	129
Питання для самоперевірки.....	131
Тема 4. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності.....	133
4.1. Платники єдиного податку.....	133
4.2. Доходи платника єдиного податку.....	137
4.3. Ставки єдиного податку.....	139
4.4. Нарахування та строки сплати єдиного податку.....	141
4.5. Ведення книг обліку доходів і витрат.....	143
Додаток 1 до теми 4.....	151
Додаток 2 до теми 4.....	155
Додаток 3 до теми 4.....	158
Питання для самоперевірки.....	164
ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ЗА МОДУЛЕМ І.....	164
ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ЗА МОДУЛЕМ І.....	169
МОДУЛЬ ІІ. ОБЛІК АКТИВІВ, ПАСИВІВ, ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ І СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ	
Тема 5. Облік грошових коштів.....	171
5.1. Облік касових операцій.....	171
5.2. Облік операцій на рахунках в банках.....	177
5.3. Облік операцій в іноземній валюті.....	182
5.4. Облік фінансових інвестицій.....	185
Питання для самоперевірки.....	188
Тема 6. Облік розрахунків.....	189
6.1. Облік розрахунків з підзвітними особами.....	189

6.2. Облік розрахунків із покупцями, іншими дебіторами, постачальниками і підрядниками.....	192
6.3. Облік розрахунків за податками.....	197
6.4. Облік розрахунків з оплати праці.....	199
6.5. Нарахування та сплата єдиного внеску на соціальне страхування.....	207
Питання для самоперевірки.....	211
Тема 7. Облік необоротних активів.....	212
7.1. Економічний зміст необоротних активів.....	212
7.2. Облік наявності і знаходження основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.....	219
7.3. Облік амортизації основних засобів.....	222
7.4. Облік вибуття основних засобів.....	225
7.5. Облік довгострокових біологічних активів.....	224
7.6. Облік оренди.....	228
7.7. Облік нематеріальних активів.....	235
Питання для самоперевірки.....	237
Тема 8. Облік матеріальних запасів.....	239
8.1. Первинний облік матеріальних запасів.....	239
8.2. Синтетичний і аналітичний облік матеріальних запасів.....	242
8.3. Облік поточних біологічних активів.....	245
8.4. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.....	248
Питання для самоперевірки.....	249
Тема 9. Облік витрат, доходів і фінансових результатів.....	250
9.1. Облік витрат.....	250
9.2. Облік доходів.....	257
9.3. Облік фінансових результатів.....	261
9.4. Облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів.....	262
Питання для самоперевірки.....	269
Тема 10. Облік виробництва сільськогосподарської продукції.....	271
10.1. Особливості сільськогосподарського виробництва та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку.....	271

10.2. Суб'єкти підприємницької діяльності в сільському господарстві.....	273
10.3. Облік виробництва і калькулювання собівартості продукції рослинництва.....	277
10.4. Облік виробництва і калькулювання собівартості продукції тваринництва.....	283
Питання для самоперевірки.....	294
Тема 11. Звітність суб'єктів малого бізнесу.....	295
11.1. Загальні вимоги до фінансової звітності та її подання.....	295
11.2. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва.....	297
11.3. Формування і подання податкової звітності.....	301
Додаток 1 до теми 11 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”.....	309
Питання для самоперевірки.....	328
ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ЗА МОДУЛЕМ II.....	329
ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ЗА МОДУЛЕМ II.....	333
Завдання для практичних занять.....	335
ДОДАТКИ.....	343
ЛІТЕРАТУРА	
Основна література:.....	369
Додаткова література:.....	370